

CO, CZYM I JAK KLEIĆ

Część V

A oto następna część naszego cyklu. Przypominamy, że wykaz zastosowań poszczególnych klejów, czyli wskazówki, co, z czym i jak kleić, podajemy w porządku alfabetycznym. Jednocześnie podajemy zwięzłą charakterystykę kolejno wprowadzanych klejów.

Butapren OBW

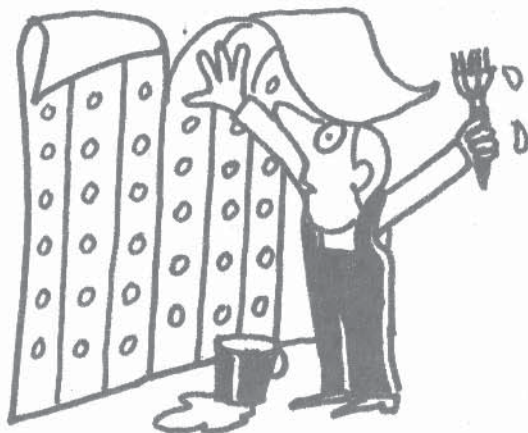
Klej Butapren OBW jest roztworem kauczuku polichloroprenowego z dodatkiem żywicy butylo-fenolowo-formaldehidowej oraz aktywnych wypełniaczy mineralnych i stabilizatora nie palącego, w mieszaninie toluenu, benzyny ekstrakcyjnej i octanu etylu. Jest to lepka, jednorodna ciecz.

Ten typ Butaprenu służy do klejenia skór naturalnych i sztucznych specjalnie w jasnych kolorach, ponieważ jego cechą charakterystyczną jest fakt niepalenia łączonych elementów. Stosuje się go również do łączenia skóry z gumą oraz tkaninami. Jest on często stosowany w przemyśle obuwniczym.

Celtap

Klej Celtap jest to częściowo zubożona sól sodowa karboksymetylocelulozy. Jest to proszek barwy białej albo kremowej.

Celtap służy do przyklejania tapet papierowych zwykłych oraz papierowych do ścierania na mokro, do podłoża betonowego albo gipsowego.

Roztwór kleju przygotowuje się wysypując powoli, ciągle mieszając, 1 kg proszku do 10 litrów zimnej wody. Roztwór nadaje się do użycia po 4 godzinach. Na pół godziny przed klejeniem roztwór należy rozcieńczyć wodą do pożądanego stężenia. Klej powinien być przygotowywany i przetrzymywany w naczyniach nie rdzewiejących.

Na 6 do 12 godzin przed przyklejaniem tapet, ściany i sufit należy zagruntować stosując odpowiednio rozcieńczony podstawowy roztwór kleju. Ilość wody, jaką trzeba dodać do 10 litrów roztworu podstawowego, waha się w granicach 15–25 litrów w zależności od rodzaju i chłonności powierzchni przeznaczonych do tapetowania. Im mniej chłonna i gładza powierzchnia, tym więcej wody. Gruntowanie wykonuje się przez jednorazowe posmarowanie powierzchni pędzlem ławkowcem. W czasie gruntowania należy przykleić tkaninę, tzw. bandaż, w naroża ścian, używając do tego celu pędzla pierścieniowego.

Na 15–30 minut przed wyklejaniem powinno się tapetę posmarować klejem sporządzonym przez rozcieńczenie 10 litrów roztworu podstawowego 5–15 litrami wody. Smarowanie wykonuje się pędzlem ławkowym. Tapety posmarowane klejem nakłada się na zagruntowane i wysuszone podłoże pamiętając, że w trakcie przyklejania dodatkowo smaruje się naroża ścian roztworem kleju stosowanym do smarowania tapet.

Ceromit

Jest to mieszanina roztworów estrów celulozy i polioctanu winylu w rozpuszczalnikach, zawierająca pigmenty i wypełniacze. Ceromit ma postać gęstej cieczy barwy białej albo jasnopopielatej.

Ceromit służy do klejenia porcelany, ceramiki spieczonej, szlifowanego szkła, drewna, skóry, betonu, polistyrenu, polimetakrylanu metylu i celulozid. Jest też używany do przyklejania płytek wykładzinowych ceramicznych, polistyrenowych i szklanych do cegły i tynków z wyprawą wapienną, cementową i gipsową oraz do płyt wiórowych, paździerzowych, pilśniowych itp.

Oczyszczone, suche powierzchnie przeznaczone do sklejenia należy posmarować klejem, szybko złożyć i połączyć, silnie ścisnąć i pozostawić w spokoju na 48 godzin w temperaturze pokojowej. Nadmiar kleju oczywiście należy zeskrobać. Przedmiotów świeżo sklejonnych nie wolno myć gorącą wodą.

W przypadku naklejania płytek, powierzchnię przeznaczoną do ich naklejania trzeba oczyścić z brudu. Farbę klejową zmywa się ciepłą wodą. Farbę olejną usuwa się za pomocą Remosolu lub też

zeskrobuje. Wskazane jest, aby przygotowywaną powierzchnię wyrównać roztworem wody z gipsem lub Ceramitem.

Po wyschnięciu przygotowanej powierzchni, spód płytek zmywa się benzyną ekstrakcyjną lub rozcieńczalnikiem nitro. Tylko płytek poliesterowych się nie odtłuszcza. Klej musi być dokładnie wymieszany i nakładany na płytki za pomocą szpachelki warstwą grubości ok. 1 mm. Posmarowane płytki szybko przykładamy do ściany i przytrzymujemy 15–30 sekund. Pełne wyschnięcie spoiny następuje po 48 godzinach.

Zużycie kleju wynosi ok. 1 litra na 1 m².

Iponil M

Jest to roztwór elastomeru poliuretanowego w octanie etylu. Stosuje się go łącznie z Izocynem PT-100 jako środkiem sieciującym.

Iponil M ma postać bardzo lepkiej cieczy, która jest przezroczysta, czasem lekko mętna, o barwie żółto-brunatnej do brunatnej. Klej rozpuszcza się łatwo w wielu rozpuszczalnikach organicznych, np. w octanie butylu, octanie etylu, acetonie, cykloheksanone, toluenie, chlorobenzenie, benzenie. Dodanie Iponilu M do poliuretanowych mieszanek klejowych powoduje zagęszczenie masy klejowej i poprawienie wstępnej przyczepności kleju.

Iponil stosuje się do klejenia pianki poliuretanowej z tkaniną, dzianiną lub filcem oraz do klejenia tkaniny z tkaniną, gumą, skórą lub tworzywem sztucznym.

Przy laminowaniu tkaniny pianką poliuretanową stosuje się klej sporządzony przez dokładne wymieszanie 70 części wagowych Iponilu T-1, 13 części wagowych Iponilu TM-40, 7 części wagowych Iponilu M i 10 części wagowych Izocynu PT-100. W zależności od wymaganych właściwości spoiny proporcje można zmieniać. Zwiększenie ilości Izocynu PT-100 powoduje, że klej ma wyższą adhezję, ale spoina jest bardziej sztywna. Poprawienie elastyczności spoiny uzyskuje się przez zwiększenie ilości dodanego Iponilu TM-40 przy jednoczesnym zmniejszeniu ilości Izocynu do 7 części wagowych. Miękkie spoiny uzyskuje się przez rozcieńczenie kleju octanem etylu, ale powoduje to osłabienie wytrzymałości spoiny.

Przyrządzoną masę klejową należy zużyć w ciągu 24 godzin, ponieważ po upływie tego okresu następuje żelowanie.

Po laminowaniu tkaninę sezonuje się przez 3 doby, aby doprowadzić proces sieciowania do końca. Zużycie kleju wynosi 70–120 g/m² w zależności od rodzaju tkaniny.

Zaraz po zakończeniu pracy z klejem trzeba naczynia i narzędzia wytrzeć z nadmiaru kleju i umyć je w octanie etylu.

Klej kauczukowy K-07

Klej kauczukowy K-07 jest benzynowym roztworem mieszanek kauczuku naturalnego. Ma on postać gęstej, lepkiej cieczy barwy słomkowobrunatnej.

Daje on spoiny elastyczne i odporne na wilgoć. Spoina z kleju K-07 jest wytrzymała w temperaturach od -35°C do +80°C.

Klej K-07 przeznaczony jest przede wszystkim dla przemysłu do klejenia filców, tkanin i gumy. Stosuje się go także do sklejanie pasów zgrzebnych w przemyśle włókienniczym, sklejanie filcu przy wyrobie tarcz szlifierskich oraz do naprawy artykułów tkaninowo-gumowych i galanterii gumowej.

Powierzchnie przeznaczone do klejenia powinny być czyste, odtłuszczone (umyte benzyną ekstrakcyjną) i oczywiście suche. Jeżeli są gładkie, trzeba je zszorstkować papierem ściernym. Klej przed użyciem trzeba dobrze rozmieszać. Nakłada się go cienką warstwą na obie powierzchnie klejone. Po 10–15 minutach, kiedy warstwa kleju przeschnie, trzeba sklepane powierzchnie ponownie posmarować klejem. Po upływie dalszych 10–15 minut powierzchnie łączymy i poddajemy naciskowi lub kilkakrotnie przewalkujemy wałkiem metalowym.

Pronikol 72 i 73

Oba te kleje to roztwory elastomeru poliuretanowego i żywic syntetycznych w mieszaninie rozpuszczalników organicznych octanu etylu i acetonu. Do utwardzania (sieciowania) stosuje się dodatek Desmoduru R lub RF.